

KONYA

[PROGRAM \(index.html\)](#)

[KİTAP HAKKINDA \(book.html\)](#)

[KONYA \(konya.html\)](#)

16 Mayıs, Salı

[BURSA \(bursa.html\)](#)

19 Eylül, Salı

[DENİZLİ \(denizli.html\)](#)

17 Ekim, Salı

[MERSİN \(mersin.html\)](#)

11 Aralık, Pazartesi

[2016 ŞEHİRLERİ ▾](#)

Galeri

Etkinlik Üzerine

#KentinHayalleri

Kentlerden Yorumlar

Bülten

Duyuru

Konuşmacılar

Doç. Dr. Havva Alkan Bala

Selçuk Üniversitesi Mimarlık Fakültesi

Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi

Konya'nın geleceğe dair hayalleri geçmişinin genetik kodlarındaki "aşk ve ilim"de saklı.

Mevlana Celâlettin Rumi'nin öğretisinde hoşgörü ikliminin kenti Konya; Sultan Alaeddin Keykubat'ın kapsayıcı yönetim anlayışının aydınlığı ile Çatalhöyük'ten başlayan uzun öyküsünü aşk ve ilimle yoğurmuştur. Konya Anadolu'nun bağrında bir bozkır çiçeğidir. Aşk ve ilim kenti Konya'nın hayallerini konuşmak da kanımca hayli kışkırtıcı, ilham ve heyecan verici. VitrA ile Kentin Hayalleri programının Konya buluşması 16 Mayıs 2017'de Konya Esnaf ve Sanatkarlar Odası Konferans Salonu'nda gerçekleşti. Han Tümertekin, Cem Erciyes ve Ahmet Alkan'ın konuşmacı olarak davet edildiği etkinliğe, Konya kentinin hayallerine paydaş olmak isteyen -çoğunluğu gençlerden oluşan- kalabalık bir grup salonun önünde kuyruk oldu. Konya'da Mayıs ayının geleneksel fuar, sempozyum, mezuniyet töreni trafiğine rağmen; VitrA'nın daha önceki etkinlik başarılarının sosyal medyadan takip edilmesi ve konuşmacıların yapıp ettikleri ile merak edilen isimlerden oluşması bu heyecanlı ve dinamik grubu kapı önünde toplamış olmalı

Program, sinematografik etkisi yüksek bir kısa film gösterisi ile başladı. Konya kentine dair olan bu kısa filmde anladığım kadarıyla, Konya'nın tarihi binaları, sosyolojik altyapı zenginliği ile yaşlı ve bilge yapısının yanında teknolojiyi takip eden binaları, çağdaş dinamik duruşu ile genç ve özgün yapısına vurgu vardı. Moderatör Yekta Kopan görkemli bir girişle "Kentin Hayalleri" projesinin 5 ayrı kentteki içeriği ve formatını açıkladı. Ve neşeli bir başlangıçla "Konya'da bütüncül kent imajının arkasında neyi, ne kadar, nasıl sergileyeceğiz?" sorusuna odaklandı.

Kopan'nın ilk sözü verdiği Ahmet Alkan; kendini Konya kentinin bir parçası olarak gören, kentin gelişiminde karar mekanizmalarında aktif rol alan bir bilim insanı, planlamacı, mimar ve Konyalı olarak şehre makro ölçekte baktı. Konya'nın tarihsel birikiminin farkında olunması gerektiğini ama daha önemlisi bu farkındalığın sürekliliğini sağlamamız gerektiğini söyledi. Konya'da Çatalhöyük'ten başlayıp, Selçuklu ile taçlanan birikimin; siyasal, sosyolojik ve mekansal olarak üç farklı düzlemde tartışılması gerektiğine vurgu yaptı. Selçuklu Konya'sında; Alaeddin Höyüğü'nü ve sarayı yönetsel gücün, Mevlana'yı ise ilmin temsili olarak gördüğünü ifade etti. Akılcı, maddi değerler ile kalbi manevi değerlerin bütünleştiği bir yaklaşımla planlanacak bir Konya'nın hayalinden söz edildi. Alkan, Konya'nın değerleri dediğimizde; Mevlana ziyaretgahını da içeren dış kale ile tarihi kent merkezini, eskiden Rum köyü olan Sille'yi ve "Türbe önünde evin, Meram'da bağın" deyiminin çıkışı olan Meram'ı iyi anlamalı, değerlendirmeli ve temsil etmeli derken duyguluydu. Cem Erciyes, Ahmet Alkan'ın vurgu yaptığı "farkındalığın sürekliliğine" Çatalhöyük ve müzesinin Konya'yı temsil edecek veriler içerisinde yer almadığını söyleyerek söze devam etti. Ve Konya Mevlana'yı nasıl çok iyi sahipleniyorsa, Çatalhöyük'ün de Konya için önemli olduğunun vurgulanması gerektiğini belirtti. "Çatalhöyük Konya'ya ait olmayan bir başka olgu gibi mi algılanıyor acaba?" sorusunu ortaya attı. Dünya insanlık mirasına ev sahipliği yapan Konya, acaba Çatalhöyük'ün varlığını kentin gündelik yaşantısına katacak bir sergileme yapamaz mıydı? Bu soru, Çatalhöyük üzerine çalışmış ve proje üretmiş olan Han Tümertekin'e gözleri çevirdi. Tümertekin, Çatalhöyük Müzesi'ni tasarlamaya başlarken binlerce yıllık birikimle, Konya Ovası ve bir arkeolojik alanla, bir bina başa çıkamaz diye düşündüğünü ifade etti. "Bir kapıyı açıp da binlerce yıl öncesine gidemeyiz. Konya Ovası ve binlerce yıla bir bina başa çıkamazdı" diyerek tasarladığı müzenin bir bina olmaktan çok bir tarihi yolculuk kurgusu olduğunu ifade etti. Tümertekin, Çatalhöyük için ürettikleri projeyi arşivlerinden çıkarıp bugün yeniden eleştirel gözle incelediklerinde doğru ve iyi bir iş yapmanın huzurunu yaşadıklarını salonla paylaştı. Han Tümertekin; Çatalhöyük Müzesi'ni, davranış ve hızların yönetildiği, ufuk çizgisini kaybettirerek yeraltına inen, tonozla örtülü, ışık ve iklimlendirme ile atmosferlerin yaratıldığı bir yolculuk kurgusu olarak adlandırdı. Ofis olarak tasarım anlayışlarını berrak bir şekilde yansıttıklarına inandığı yapı hakkında da, "ihtiyaca cevap veren ve zamansız" yapılar çözmeye çalıştıklarını ve aradan onca zaman geçmesine rağmen "Bugün olsa yine öyle yapar mıydık" sorusuna verdikleri "Evet" cevabını "olabildiğince zamansız binalar üretmek" anlayışının bir sağlaması olarak tanımladı.

İlk tur moderatör Yekta Kopan'ın keyifli ve yüksek zeka içeren esprileri, yerinde müdahaleleri ile o kadar akıcı geçti ki, uzun bir zaman diliminde dikkatle dinliyor olmalarına rağmen salonun algılama gücü ve enerjisi hiç düşmedi. İkinci tura geçildiğinde her konuşmacı öylesine özgün ve içerikli değerlendirme yaptı ki, moderatörün salona yaydığı enerji ile birleşince salonda baş döndürücü bir zihin fırtınası vardı.

Ahmet Alkan, Meram'ın yeşil dokusunu korumaya dair planlama sürecine katılmış biri olarak Hz. Mevlana'nın ilmi, Selçuklu'nun güçlü devlet anlayışını temsil etmenin bugüne projeksiyonunda bir "üniversite kenti" olmasının potansiyelini anlatırken müze konusunda ise Konya'da olguların bileşenlere ayrıldığından söz etti. Çini eserler, taş eserler, etnografya buluntularının ihtisaslaşmış müzelerde sergilenmesinin gözden geçirilmesi gerektiğini söyledi. Konya Yazma Eserler Müzesi'nin içerik ve temsiliyet olarak ayrıcalıklı bir yere sahip olduğu ancak bütüncül yaklaşımlara ihtiyaç duyduğunu ifade etti. Cem Erciyes, bütüncül yaklaşımın gündelik yaşamın parçası olan müzelerle sağlanabileceğine inandığını ifade ederken Barselona Frederic Mares örneği üzerinden gündelik yaşamın, bugüne dair olanın da göz ardı edilmemesi gerektiğini belirtti. Erciyes, nostalji duygusunun ve geçmişe dönme arzusunun bugüne dair olandan memnuniyetsizlikle ilişkili olduğunu düşünüyordu. Geçmişe yaşatma güdümüzün bugünün ihtiyaçlarının karşılanmamış olması ile ilgili olduğunu iddia ederek müzeleri ve kalıcılığı da bu çerçevede değerlendirdi. Çatalhöyük Müzesi'nin hala yapılmamış olması günümüzle ilgili çok şey söylüyordu.

Salondan Han Tümertekin'e yöneltilen "Neden bizde Bilbao etkisinde müze inşa edilmiyor?" sorusuna verdiği cevap oldukça ilginçti. Tümertekin'in "Bu ülkenin Bilbao etkisi yaratacak müzelere ihtiyacı yok; bu coğrafyanın bu tür efektlere ihtiyaç duymayacak kadar çok kültürel ve fiziksel ögesi var" sözleri gözlemlediğim kadarıyla salonda iyimserlik ve özgüven duygusu oluşturdu. Ancak peşi sıra sorulan tarihi imgelerin modern yapılara yapıştırılması durumuna Tümertekin'in verdiği "Zamanın ve mimarlığın sürekliliği bu tür deli saçması fikirlerden arındırılmalı. Döneme dair yapım tekniği ve fonksiyonlar önemsenmeden, resim olarak cephelere yapıştırılıyor. Bu yapılan o değerlere saldırı ve hakarettir, hatta utanç vericidir. Mimaride Osmanlı - Selçuklu öykünmeciliği tüm değerlere hakarettir" cevabı ile iyimser havanın yerini farkındalık aldı.

Program, Yekta Kopan'ın "Konya'nın hayalleri nasıl bir kenti tarif ediyor" sorusu ile son tura girdi. Cem Erciyes salondan anladığı kadarıyla, Konya'nın kendi değerleriyle çok ilgili ve kimliğini pekiştirmek isteyen bir kent olduğunu söyledi. Ahmet Alkan ise "Sadece kendisiyle sınırlı olmayan, çevresine de bir şeyler katan bir şehir olmalı. Sevgi, hoşgörü, verme kavramı üzerine yükselen bir bilim şehri kurulmalı" diyerek kent hayalini paylaştı. Ve Han Tümertekin'in "Bir hayalden çok, hayal etmeye hazır bir ortam. Bu bazen bir hayalden de değerlidir." sözleri ile etkinlik tamamlandı. Sonuç olarak Konya'nın hayal kurma potansiyeli ve isteği, bugüne kadar kurulan hayallerin ötesine geçecek gibiydi. VitRA ile Kentin Hayalleri, adeta Konya'nın hayal kurma potansiyelini tetikleyerek arkalarında daha güçlü bir Konya bıraktı.